

გვერდია კიდევ იმიტომ, რომ, თუ უმაღლეს ადმინისტრაციას აღეკრძალა, ყველას ეკოდინებოდა, მთელს პოლიციის შეტყობილი ექნებოდა, და აქ კი ერთი პრისტავი ნებას აძლევს და მეორე-კი ლანძღვა-გინებითა და მათრახით ჰფანტავს ხალხს; არა გვერდია კიდევ იმიტომ რომ, ამ მოქმედებას პრისტავისას, რომელიც არა-ყისა და პივოსაკენ ირეკდა ხალხს, ისეთი ხასიათი ჰქონდა, თითქო მთავრობას ის ურჩევნიაო, რომ ხალხი არაყითა და პივოთ დაითროს, ილო-თოს იმან და სხვა ნაირად კი არ იმხიარულოს, არ შეიქციოს თავიო. და ამას ჩვენ, რასაკვირველია, ვერ წარმოვიდგენთ.

ამის გამო ჩვენ ვაცხადებთ კანონიერ საზოგადო სურვილს: უმაღლესმა პოლიციურ მთავრობამ გამოუცხადოს წერიმალ პოლიციის მოხელეებს, რომ არ აღუტყობოს ხალხს ისეთი მშვიდობიანი და უვნებელი დროს-გატარება, როგორც მაგალითად ჰიდილი, ბურთობა, ჯირითი, ზურნის დაკრა, ყენობა და სხვა ამ გვარები და ამას გარდა ჩააგონოს ამ პოლიციის მოხელეებს, რომ უფრო ზრდილობიანად, უფრო კაცურად და თავზიანად მოექცნენ ხალხს ვანემ ახლა ექცევიან: ლანძღვა-გინება მათრახი—თვითონ უწესობება და წესიერების დამცველ უფლებას ამ გვარი საშუალებების ხმარება არ შეშვენი.

დღიური

სამზღვარ გარეთისა და რუსულ გაზეთებში ბევრი ლაპარაკია ამ ქაშად ერთს ამბავზედ, რომელიც პირველად ლონდონის გაზეთს „თაისში“ იყო დაბეჭდილი, ვითომც ბერმანამ შევციასთან პირობა შექარაო, რომ თუ ვინცობა რუსეთთან ომი მოგვიხდა და ჩვენს მხარს დაიჭერ, შინლანდიას ჩამოვართმევ რუსეთს და შენ შეგიერთებო; ღენ. სკობლევი იმიტომ როდი იყო პარიჟშიო და იმიტომ კი არ წარმოუსთქვამს ამას იქ თვის სიტყვებო, რომ საფრანგეთი მიემხ-

ვიანთ სუფთა ჯიბით, ხოლო დანარჩენი—„პუბლიკა“. აი, აი თქვენი თავი... ბეიცოცხლოს ღმერთმა!

ახლა „საქართველოს სასტუმროში“ შეიხედეთ, რის გავრცელებას ცდილობს ჩვენი თავად-აზნაურობა!... მჰ, მახლას!... „ზოგრა არ ვახდება შირაზის შუშა, რა გინდ თახჩაშიაც დასალო“—ამბობენ.

მართლა სულ დამავიწყდა, ზემოხსენებული საზოგადოების გარდა „პრუჟაკის რაიოკში“ („ხორებს“ რომ ეძახიან) რამდენიმე დარბაისელმა კინა-ღამ „სალეკმალევი“ გამართეს! მგონია გამართეს კიდევ, სწორედ არ ვიცო....

„ბზივის“ კორრესპონდენტის.

სურამი. წყალმა წაგვიღო, თქვენი მტერი! ამისთანა დიდი-წყლობა თავის ღღეში არ გვინახავს. ჩვენ ურიებს ნებით არ უნდოდით მონათვლა და

რო რუსეთისაკენ, არამედ უნდოდით, რომ ბერმანია შეეშინებია და ხელახლად რუსეთთან დაეკავშირებინა ისაო მაგრამ როდესაც შეიტყუო, რომ ბერმანია და შეეცია პირობით შეეკრნენ ერთმანეთს, უკან დაბრუნდაო.

რუსის გაზეთებს არ სჯერათ ეს ბერმანიისა და შეეციის დაკავშირების ამბავი; „ბოლოსი“, მაგალითად, ამბობს, რომ ეს გაზ. „თაისის“ პარიჟელ კორრესპონდენტის ჭონ-ბლოვიცის მოგონილი ამბავია, რომელსაც არავითარი საფუძველი არა აქვსო.

* *

ამავე გაზეთის სიტყვით, თ. ბორჩაგოვის მაგიერად ბირსის დანიშნვა რუსეთის უცხო ქვეყნის საქმეთა მინისტრად იმის ნიშნითა, რომ ჩვენს უმაღლესს მთავრობას მშვიდობიანობა ჰსურს, კეთილ-განწყობილება უცხო ქვეყნებთან და ომიანობაზედ არ ჰფიქრობს.

* *

ბუშინწინ, ორშაბათს, ბიმნაზის საყდარში, გარდაიხადეს პანაშვიდი 31 მარტს მოსკოვში მიცვალბულის დედოფლის პნასტასია ბრიგორის ასულისა. პანაშვიდზე დიდ-ძალი ხალხი დაესწრო. მიცვალბული დედოფალი პნასტასია იყო უკანასკნელის საქართველოს მეფის ბიორგი მეცამეტის შვილის ბატონიშვილის ილიას მეუღლე.

* *

ღუშეთიდან გვეწერენ: 31 მარტს მოხდა აქ ყრილობა აქაურ საზოგადო ძლებში, სადაც სხვათა შორის მოულოდნელად აღიძრა ლაპარაკი მომხმარებელთა საზოგადოებისა ანუ სავაჭრო სახლის დაფუძნებაზედ, ისეთივე სახლის, როგორიც ამავე წელს დაარსდა ქ. ბორში. დამსწრე პირთ თანაგრძობა და სრული სურვილი მონაწილეობის მიღებისა განაცხადეს; სავაჭრო სახლის თანხის შესადგენად აღუთქვეს ას თუმნამდის, რომლის შეტანისთვის მაშინვე ხელწერილიც დადგეს. თანდა-თან რომ იმატებს და საქმარისად

ამ ვიქმა სურამულამ (წყალსა ჰქვიან) ძალათ დანათვლა. შეუყვარდა, ბატონო, სახლებში, ჯერ სახლის პატრონები ხომ კარგათ აბანავა, მერე დასტაცა, რაც ქვაბი და ქაფქირი ჰქონდათ და გაუყენა მკალაგებისკენ! სახლი არ არის, რომ ქვემ ჩუხჩუხით წყალი არ ჩაუდიოდეს. სწორეთ მე-ნეციაა ამ ქაშად ჩვენი სურამი. მა-რა მოგვივა, თქვენი ჭირიმეთ: ურიები ლამის გავაქრისტიანოთ და ქრისტიანები კი სულ რჯულს გადავიდნენ; მართი მსაჯული გვყავს, გავაწყუო, გავაწყუო, თქვენი ჭირიმეთ!.. ასე რომ ქალების მეტს... სამართალს არა ვის აძლევს? მს მსაჯული ვახლავთ, შარშან რომ ხაშურში თავადი შეიღებმა „სტიხარი უკურთხეს“!.. მაგის კეთილ მოქმედებით ვახლდათ ამას წინათ, რომ ერთ დარბაისელ კაცს, ს. კ—ს, რაღაც გადაასხეს თავზე!.. რომელი ერთი მოგახსენოთ ამის ნა-

გაბეგრდება ამ პირველ შეკრებილი თანხის რაოდენობა, ამაში ეჭვი არ არის. მინატროთ მხოლოდ, რომ ამ საზოგადო საქმის მმართველთ რიგინი, მხნე და გონიერნი პირნი იყვნენ აღმორჩეულნი, რომელთაზედაც, თქმა აღარ უნდა, მთელი ბედი და უბედობა ამ საზოგადო საქმისა იქმნება დამოკიდებული.

„იქმნება ამით ცოტათი მაინც არის აგვებადოს ცარცვა-ყველფის უღელი, რომლის ქვეშ ჩვენს ხალხს კისერი ველარ გაუმართავს. იქმნება ახლა მაინც არის ველირ-სოთ „აბზარ—ნეგადი(ც*)“ და კომპ.“—ის ცხვარსავით კრეჭვას და ძროხასავით წველვას?!.. ინებოს ღმერთმა!

როგორ ძვირათ და მამასისხლათ საღდება აქ, ამ ვაჭრების წყალოვებით, პირველ მოთხოვნილებითი საქიროების ხორაგი-ამის ნიშნით მოგახსენებთ იმ გარემოებას, რომ ამ ქაშად გირვანქა ძროხის ხორცი ფასობს 12 კაპეკათ ჩვენს ქალაქში, სადაც სოფელელთაგან კი ვყიდლობთ კარგს მსუქანს დედალ ქათამს ექვს შაურათ, კარგს მოვლილს ინდაურს ექვს-შვიდ აბაზათ და სხვ. რათ უნდა იყოს აქ ასე ძვირად ხორცი მაშინ, როდესაც თითქმის მუდამ ღლე აუარებელი საქონელი მოდის ჩვენს გზაზედ ჩერქეზდგან თილისში გასასაღებლად და როდესაც აქაური ყასბები შედარებით თილისისა ერთი მერამედით ნაკლებ ფასათ ყიდლობენ საქონელსა?—

„დროშის“ კორრესპონდენტი.

ზემო-რაჭა, 27 მარტს. ვისაც კი ერთხელ უნახავს ჩვენი ზემო-რაჭა, უეჭველად დამეთანხმება, რომ ამ პატარა კუნჭულს თავის ვიწრო მდებარეობით, ნაირ-ნაირი წყაროებით და მრთელიანის ჰაერით უჭირავს პირველი ადგილი თითქმის მთელს ჩვენს რაჭის მაზრაში. თუმცა ეს ყველა ასე არის; მაგრამ ჩვენდა საუბედუროდ

*) სახელებია მოგატყუებისა.

წარმოები? თუ ღმერთი გვამთ, დროზედ შეგვეწიეთ როგორმე, თორემ, შენი მტერი, ჩვენც გადაგვასხამს თავზე თავის „ნაწარმოებს“!

წერილი რედაქტორთან.

ასტატო! ამას წინათ თქვენს გაზეთში წავიკითხე ქ. ბორის სისუფთავეზე მოხსენება, სხვათა შორის ეწერა: ბორის პირველი ქუჩა, მეტადრე მარკოზოვის სასტუმროს წინ ისეთი სუფთა არისო, რომ ერბო აიკრიფებაო! მე ვფიქრობ, კორრესპონდენტი შესცდა, უთუოდ იმას უნდოდა ეთქვა მარკოზოვის თავის სისუფთავეზე და არა ქუჩაზე. პირველში არც მე მაქვს ეჭვი: მარკოზოვის თავი ნამდვილათ ისეთი მოკრიალებულია, რომ ერბო აიკრიფება, მაგრამ ქუჩისა კი რა მოგახსენოთ! თუ გამოჭენებულმა აქლემმა იმ მტვერს გამოატანოს, რო-

მარტო ესეები ვერ აკმაყოფილებს ჩვენი ღარიბი ხალხის მოთხოვნებს: ამ სიტყვითაა რომ წლიური ნახევარი წლის საზრდო მაინც მოვიდოდეს, მაშინ ჩვენ ბედს ძაღლი დაჰყვება. ზემო-რაჭად, რომ დავეყვებოდეთ ხოლომე ამ საცოდავი ხალხის შრომას, მათ დაუწყნარებელ და დუმიტებელ მოძრაობას, მითქვამს თუ აფსუს! რამდენი ოფლი რა უსასყულოდ იღვრება-მეთქი! მთელი ზაფხული საწყალი აქაური გლეხი დაჰყვების თავის პაწია მწირ მამულს და თანაც თავის სანუგეშოდ დაჰლულუნუნებამ პოეტისაგან გამოთქმულ ლექსსა:

„რასაც კაცსა ღმერთი სწყალობს, მართი არ დაუკენესია, მოსავალი მით მოსვლია, თუნდ კლდებზედ დაუთესია, ხმალიც გაუჭრის დალაბრა, (საუბრე) თუმცა არ გაუღლესია“—ო.

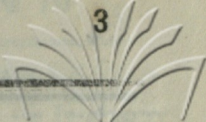
მაგრამ ეს ამ ნაირი მისი ღლეწამათ ჩადის! რაც უნდა ბერი უღლუნოს და უღალადოს, შეულოცოს და გამოულოცოს, მაინც კი უნდა თუ საწყალი გლეხი თავის მიწა-წყალს ხუთი ან ექვსი თვის საზრდოს გამოსცინცლავს, ჩაილოთავებს თუ არა საცოდავი ზემო-რაჭველი გუდა-ნახაკიდებული მიდას თუ ჩერქეზში, მართლში და თუ თილისში, რომ ორიოდ ფარას ხელი მოსჭიდოს მით ყოველი წლიური ბაჟი-ბეგე გაისტუმროს.

თუმცა ამ გვარად ატრიალებს ზემო რაჭველები თავის ცხოვრებას, მაგრამ ნეტა თქვენი ღლეწა წყალობით იქილამ მაინც მოდიოდნენ გამარჯვებულნი სადაც ესენი ორიოდ ფარის საზოგრადა მიდიან! მს შეუღწელიწადია, რაც სამიოდ ქიორულ და ორი ღებელი კაცი წავიდნენ ჩვენს ქვისკენ აბრეშუმით, სავაჭრო-ღღემდი მათი ცოლ-შვილი მოუთხოვნილად ელოდნენ იმათ მოსვლას. მაგრამ სამწუხაროდ ღღეს ამბავი მოგვივიდა, რომ ყველა ესენი ყველ-

მელიც ამ ქუჩაზე და შიგ ყელმან არ ჩაიფლას, იუღა ისკარიოტელი ყოა!.. რასა ბრძანებთ? ბორი და სისუფთავე?! მტრეთი ცილის-წამებარ იქნება! ბარემ ურიებს ღმერთს ხორცის ჭამა შესწამეთ! ბორში რომ სისუფთავეს თხოულობთ, მერე მტრებლებს რა პასუხს აძლევთ? სულ გაუწყდნენ ამოტვლა ღმერთს რომ ჰყავთ, ე. ი. იმოტვლა.... ღმერთმა!

მს კი არა და, აი მართალი მოგახსენოთ: ამ ღღეებში ბორის ბორის წინ ტალახში ფატიონის ცხენი დაიხრჩო! ამაზედ დიდი გამოძახება შედგა. „ბორის უპრავამ“ კომისიის დანიშნა ამის გამოსაძიებლად: მართლა ცოცხალი ცხენი დაიხრჩო ტალახში, თუ კვდარიო! კომისიამ მოაჩინა, რომ განსვენებული ცხენთავლაში გადაცელიდა, შემდგ

მართული ისტორია

(გაგრძელება*)

თუ რომ დასაჯერებელია მართლის ცხოვრების სიტყვა, პირველი ცნობა ახალის სჯულის დასაწყისზე, ესე იგი მართლეს შობაზე ბეთლემში, მოგვთაგან იმისთვის ძღენის მირთმევაზე, იესოს ქადაგებზე და იმის ჯვარზე სიკვდილზე შემოტანილია ჩვენ ქვეყანაში შრიებისაგან, რომელნიც აქ ცხოვრობდნენ და რომელთაც შეუწყვეტელი კავშირი ჰქონათ თავიანთ ძველ მამულთან. მართლის ცხოვრება იტყვის, ვითომც მართლეს ამალღების შემდეგ საქართველოს მოქცევა წილად—ჰხელა ღვთის მშობელს და ღვთის მშობელმა ეს მოღვაწეობა მიანდო პირველ-წოდებულს ანდრია მოციქულს, რომელსაც თან გაატანა თავისი ხატი, „აწ წოდებული აწყვერის ღვთის მშობლად“. ანდრია მოგზაურობა მოხდა ადერკი მეფის დროს. ის მოვიდა ჯერ ტრაპიზონში, „რომელ არს სოფელი მეგრეთა“; აქედამ შემოვიდა მართლის ქვეყანაში, „რომელსა ღიდ აქარა ეწოდების და იწყო ქადაგება“; გარდაულო მთა, „რკინის ჯვართ სახელდებული“; მთავლო მძახის ხევი, მოვიდა სამცხის საზღვარზე სოფელს ზადენ-გორას და მოიწია აწყვერს, რომელსა პირველად ეწოდებოდა ხაზანგეთი და პირის-პირ საქრისი“. აქ იმ დროს მთავრობდა დედა-კაცი ვინმე სამცივარი. თუმცა ანდრია მრავალნი ჭირნი და განსაცდელნი დათმინა ურწმუნოთაგან, მაგრამ იმის ქადაგებას მიანც წარმატება შეუდგა. ანდრია დაამხო კერპები, მოაქცია სამცივარი შეილით და სახლით და „არწმუნა ყოველთა შუალი იესო მართლეს“. ანდრია „ასწავა წესი სჯულისა და სარწმუნოებისა, დაუდგინა ების-კობოზი, მღვდელნი და დიაკონნი, აღუმართა ჯვარნი, აღუმენა ეკლესიანი, დასტოვა აწყვერში ხატი ღვთის მშობლისა და შემდგომად ამისა არტაქსან პოლით და ძლარჯეთით გან-

*) ის. „დროება“ № 68.

ვლო სამხითი და აღვიდა იერუსალიმს აღსრულებად პასტისა“.

„მეფე ადერკი გაწყო მართლეს და მეგრეთაგან სჯულის დატევიბისათვის, წარავლინა ერისთავნი და კვალად იძულებით მიაქციენ მართლეს და მეგრელნი“. ანდრია მეორედ თურმე შემოვიდა ჩვენში. იმას მოჰყვენენ სხვანიცა მოციქულნი მათა და სვიმონ ძანანელი. იმათ გაიარეს „შაოს კერძი ქვეყანა ვიდრე მდინარედ შორახამდე, მოვლეს ყოველი სოფლები მის კერძისა და დაუცადებულად ქადაგებდეს და ესრეთ ქადაგებითა... შევიდნენ ქვეყანასა აფხაზეთისასა და მივიდნენ სევასტე ქალაქად, რომელსა აწ ეწოდების ცხუმში, და უქადაგეს სიტყვა ღვთისა და მრავალთა შეიწყნარეს და მუნ დაუტევა ნეტარმა ანდრია სვიმონ კანანელი სხვათა თანა მოწაფეთა და თვით ჰიქეთის ქვეყანად აღვიდა. ხოლო კაცი მის ქვეყანისანი ჰიქნი იყვენენ ფიცხელნი გულით და საქმეთა შინა ბოროტთა განფრდილნი, ურწმუნონი და უძღებნი, რომელთა არა შეიწყნარეს ქადაგება მოციქულისა, არამედ ენებთ მოკვლა მისი... და იხილა რა მიუღრეკელობა მათი და პარუტყვებრივი გონება, დაუტევა და წარვიდა, ამისთვისაც ვიდრე აქამომდე ურწმუნობასა შინა არიან. ხოლო სვიმონ ძანანელისა საფლავი არს ნიკოტს ქალაქსა, შორის აფხაზეთისა და ჰიქეთისა, რამეთუ მუნ აღდგურულა წმინდა სვიმონ ძანანელი“. მართის სიტყვით, მართლის ცხოვრების თქმით, ანდრია „განამტკიცა მეგრელნი და აფხაზნი“, „მოაქციენა ქვეყანა სვანეთისა, სადაცა მთავრობდა დღეთა მათ დედა-კაცი ვინმე მთავარი და მეტათა სხვათა მათ თანა მოწაფეთა და შთა მათ კერძოთა“. შემდეგ ამისა ანდრია გავიდა „ქვეყანასა მსეთისასა და მიიწია ქალაქად, რომელსა ეწოდება შოსტაფორი და ბოსფორი... და წარვიდა სკვითელ“.

თქმულება ანდრიას ქადაგებზე საქართველოს დასავლეთად ჩვენში

გავრცელებული ამ საგანსა შემოვიდა რამდენჯერ მის ქართველთა ცხოვრება-წმ. პეტრეს მოღვაწეობის აღწერაში (IV საუკ) ნათქვამია: „...მინადგან ყოფილა. მქადაგა ქადაგება იგი წმინდისა მართლეს სახარებისა წმინდისა და დიდებულისა მართლეს მოციქულისა ანდრიას მიერ ქვეყანასა მას მართლისასა, ვითარცა დასწერს ნიკიტა სამლო ფილოსოფოსი მიმოსვლათა შინა და ქადაგებათა წმინდისა ანდრია მოციქულისათ დი უკანასკნელ მოიგონა წმინდა და ნინო კერძოსა ერთსა ქვეყანასა მისვე მართლისას მართლეს ღვთისა მიერ.. და ნათელ-იღეს ქადაგებითა მით წმინდათა მოციქულთათა. მიერიდგან არაღარა ოდეს მიღრეკილ არს ქვეყანა იგი ქართლისა წმინდისა და მართლისა სარწმუნოებისაგან. ბარდა ამისა ღვით და ძოსტანტინეს ცხოვრება გვაგონობებს:“ ვითარც გვისწავლეს ძველთა უწყებათგან, იყვენენ წმინდანი ესე მოწამენი ღვით და ძოსტანტინე ქართველნი... მშაზნითა განათლებულ ქადაგებულისა ანდრია და სვიმონ კანანელისათა, რამეთო მათ ქადაგეს მართლეს მართლეს შორის პირველ ნინოს მოსვლისა“.

მითქმის ის აზრიც კი იყო საქართველოში, ვითომც ანდრია წვალეზულა აფხაზეთში და დასაფლავებულა ბიჩინტაში. ჩვენ ეუწყით, ამბობს გუჯარი ემავე წლისა, რომ წმინდა ანდრია იწამა კაცის-მოკამელი ქვეყანაში, რომელსაც ეწოდება ანუხაზეთი (აფხაზეთი) და დაიფლა ბიჩინტას. მეთერთმეტე საუკ, როდესაც ბიორგი- მთა-წმინდელი ანტიოქოში ჩვენის სარწმუნოების მართლმადიდებლობას უმტკიცებდა პატრიარქს, იმან ამ საგანზე ის საბუთი წარუდგინა, რომ „საქართველოს ეკლესია დაფუძნებულია ანდრია პირველ-წოდებულისაგან და სვიმონი ძანანელისაგან და სვიმონი ნიკოფისისე არისო დამარხულით.

მრავალ გვარი შემთხვევა აშხნეებდა და ამტკიცებდა ჩვენ საზღ-

გამოქრისტიანების უნახავთ ერთ ვეება ბრძოლაში ჩაყრილნი.

მან მოსთელის რამდენი ამისთანა მაგალითები ხდება ჩვენში, რამდენი მთელით კინტოებისაგან დაპრმევებულნი და ატირებულნი მოგვიღიან ხოლმე; მაგრამ ვის დაეებრალოთ, თუ არ ჩვენი ხალხის უმეტრებას? დაწმუნებული ვარ, რომ აქაურ ხალხს კიდ მეტათ გაუძნელდებოდა ცხოვრება, თუ რომ დედა-კაცები არა. შოველივე ოჯახის მოთხოვილებანი, როგორც მაგალითად: კერვა, რეცხა, თოხნა, მკა, ლეწვა, თივის მოგროება და სხვ. სულ დედა-კაცების კისტონია. ამიტომ ზემო-რაჭაში გასათხოვარ ქალს პირ იქით აძლიერენ ქრთამსო. თუ ქალი მოყვანილია, კარგა ჩასქელებული და მასთან ღონეც ერჩის, მთხოვნელი არ იშურებს მისკეს ქალის მშობლებს 30 ან 20 თუმანი მაინც.

ქველა ეს თავიანთ ცხოვრების სურათი ზემო-რაჭელებს ცხადათ აქესთ გამოხატული შემდგომ სიმღერაში, რომელსაც ყოველთვის მღერიან ხოლმე აქაური დედა-კაცები, როცა კითხუბულში ჩაებმან:

ღამკირდა წუთის-სოფელი,
 სოღვით აიგო ქვეყანა.
 ამ საწყალ ზემო-რაჭასა
 მითხარ, რით უნდა ეხარა?
 ღაბა მნს ზემო მცხოვრებნი
 სულ უმამულო შეგვეყარა,
 რაც უნდ ვიწვალოთ საწყლებმა,
 სიკეთე არ დაგვეყარა!
 არა გეაქვს ბარათ სახნაფი,
 არც თუ სათიბი მთაშია,
 ქველა ჩვენ გვბრძოებს საწყლებსა,
 ქველა ჩვენ გვირტყამს თიფშია!
 ისე გაივლის ზამთარი,
 მრ კაცს ვერ ჰპოვებ სახლშია,
 ზამთარ მიდიან ჩერქეზში,
 მაზაფხულს ზემო-მართლშია.

ზემო-რაჭელები მღვდლები.

*) ის. „დროება“ № 68.

მოსულა და ტალახში ჩაწოლილა გასაგრილებლად! პომისიამ ეს ნამდვილად დაამტკიცა, რადგანაც ამისთანა ამბები ხშირად ხდება ბორშიო. ახირებული რამ არის ჩვენი ბორი: ერთსა და იმავე დროს ერთ ალაგს მტვერში იხრჩებები, მეორე ალაგს ტალახში. დიერთო! შეგვიბრალე ჩვენ ცოდვილნი!

ტელეგრაფები.

გორი. საშინლად იტყვიებს წელს ბორის ხიდი. არა წამალმა არ არგო. მხლა გესურს გამოცადოთ ერთი ქალაქელი ვაჭრის გამოგზავნილი წამალი: ერთი გირვანქა სპირტ-ნარევი ნაფთი და სპიჩკა.

საიქო. შარტაროზებს სურთ, მირზაფილი საღმე გდადასხლონ, რადგან ძალიან ქვიფობს და ბევრ ფულს აფუჭებსო.

გაკეთ-უბანი. „ძალაქის ღვთა“ ამ ეჟმად ქონათ დნება.

სხვადასხვა.

ამ დღეებში იქნება უსტაბაშების კრება, ამიტომ უმორჩილესად სთხოვენ „ზუსლის“ თანამშრომლებს დაუყოვნებლივ გამოცხადდნენ, როგორც „რტუტუცების უსტაბაშები“.

მუშტაიდში რომ ერთი ხეა, რომელზედაც სამმა კაცმა ჩამოხრჩოთ თავი, ესლა ამ ხეს მოჭრას უპირებენ. მისაც თავის ჩამოხრჩობა სურს, ვუცხადებთ, დაეშურონ, ვიდრე ხეს მოსჭრიან.

შემორჩილესად გვთხოვენ, თავის დღეში არ გამოცხადოთ, თუ სასულიერო სემინარიაში მოხდეს რამე: ან შეგირდი უსამართლოდ გამოორცხონ, ან ცუდი საქმელი აქამონ, ან ტანთ

არაფერი ჩააცვან, ან მასწავლებელს სცემონ. ჩვენც მტკიცეთ ვასრულებთ თხოვნას. თუმცა ზემოხსენებული ყველაფერი ხდება სემინარიაში, მაგრამ ჩვენ არ ვაცხადებთ.

„ბზიკის“ ფაქტა.

რ—ეს. ჩვენ არა გესურს შპიონებთან კავშირი ვიქონიოთ. ბირჩვეთ, თქვენი სტატია მოსკოვში პატკოვს გაუგზავნეთ.

მ—ს. მაგისთანა სისულელე, სიმდაბლე და საძაგლობა რომ ჩვენა ებეჭდოთ, მაშ „ზუსლი“ უნდა დაიკეტოს! რას ემართლებით?

ბ—ს. სისულელე კიდევ არაფერი, ვინც თქვენს სტატიას წაიკითხავს, სიგიჟეში ჩამოგართმევენ.

„ბზიკის“ ფელტონი.

უმაღლურს.

რას მჩისხსნებ, მშკენიერე გენინა? ნეტაც თქვენთვის მართალი მათქმეინა!

არ შეგ შეგნით, რომ ტუფლას სწამებთ ციფსა, და სხვის ტანჯვას თქვენში ჭაბაბებს სიციფსა!

ვის არ აღძვავს, განგუქვს შენი შეგნება, უცნაურე ციურე მჩჩგნება?

ღეჯვით უდგენს, ძმწიან გუფის სიძებეი, ღეჯს, ტურფავ, ნაზათ გაიდიმბეი.

გლას დაგნატრი შენს ასლესა მფშინაგსა, სიამით სრულს, უდარდეჯად მსგინაგსა!

ვით იადონს ვარდნი მიეკებინს, ჭაბუკთ გუფნი ფენ-ქვემ დაკებინს.

გადიდრუბლე, შეწ მფაფნით იდარე, გერვინ დაგმდეჯს, თვით მსე მნათი იდარე!

რედაქტორი და გამომცემელი N.

რებში ახალ-დანერგილ ქრისტიანობას. იმ ქრისტიანთაგანნი, რომელ ზედაც პირველისავე დროდამ დღენულობა ასტეხეს რომის იმპერატორებმა, ბევრნი იკრიბებოდნენ პანტის მხარეებში, როგორც მივარდნილ ადგილებში. ჩვენ ვიცით, რომ აღმოსავლეთი კიდევბი შავის ზღვისა იყო მიზანტიელბთათვის ექსპორტად, სადაც სამიზნი მალლად დადგენილნი ქრისტიანნი იგზავნებოდნენ. რომის ეპისკოპოსი ძლიერტი ექსპორტა იქმნა 100 წელს ხერსონესში და აქედამ მოქმედებდა იბერიელბზე და ძოლხიდელბზე, რომელნიც უმრავლესად აღიარებდნენ სახარების სწავლას. ჩვენ ვიცით, რომ თვით იოანე მკობრივი მე-IV საუკუნეში განდევნილ იქმნა შიტიუნი ანუ ბირ-მინტას. ამ გვარ შემთხვევითა გავლენა დაიღ ნაყოფიერი გავლენა იყო. მოცუქულები დროდამე ჩვენის ქვეყნის საზღვრად ჰყვოდნენ ეპისკოპოსნი, მაგალითად, ანდრიას მოწაფე ჭილოლოგი, სინოპის ეპისკოპოსი, უძველესი ტრაპიზონის ეპისკოპოსი ჭოტი; იქვე დოკლიტიანეს მეთობაში მელეტი და სხ.; ძოლხიდის ძენი, პანტის ეპისკოპოსი პალმი და იმისი შვილი მწვალბეგილი მარკონი. ზოგნი იმათგანნი იხსენებიათ თვით იმათ რიცხვში, რომელთაც მსოფლიო კრებებში მიუღიათ მონაწილეობა, ესე იგი ნიკეაში და სხვა ქალაქების ყრილობაში: ბიზანტიის და ნიკოფისის ეპისკოპოსნი იპატი, სტრატიფილი, მაციანი და სხ. ეს ყველბი საკმაოდ ჰმოწმობენ, რომ ჩვენ საზღვრად ქრისტიანობა ჰყვოდა მეოთხე საუკუნის წინათვე, რომ თუ არ ყოფილიყო თვით დანაშთენ საქართველოში ადვილად ვერ გაავრცელდებდა და ვერ დააყარებდა ძრისტეს სახარების წმინდა ნინო.

დამ. ბაქრაძე.

(გაგრძელება)

თუილისის სამკურნალო

ავათმეფებნი მიიღებთ დიღის რვა სსათიღამ თორმეტ სსათიღამის.

არ შახათს გარდაქვინი და დისიციკვი—შინაჯან ავათმეფობისა; კელდიში სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტკვი—ბუბიაბის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბასავეი ძარღვების სისუსტის და შინაჯან ავათმეფობისა.

სამ შახათს მინკვიინი—სირურგიული ავათმეფობისა; დისიციკვი—შინაჯან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტკვი—ბუბიაბის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბასავეი და დანიელ-ბუგკვი—ძარღვების სისუსტის და შინაჯან ავათმეფობისა.

ოთხ შახათს დისიციკვი და მირამნაკვი შინაჯან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტკვი—ბუ-

ბიაბის ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბასავეი—ძარღვების სისუსტის ავათმეფობისა.

ხუთ შახათს დისიციკვი—შინაჯან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტკვი—ბუბიაბის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბასავეი—ძარღვების ავათმეფობისა.

ზარა სკევს მინკვიინი—სირურგიული ავათმეფობისა; დისიციკვი, მირამნაკვი და დანიელ-ბუგკვი—შინაჯან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტკვი—ბუბიაბის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბასავეი—ძარღვების სისუსტის ავათმეფობისა.

შახათს დისიციკვი—შინაჯან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტკვი—ბუბიაბის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბასავეი—ძარღვების ავათმეფობისა.

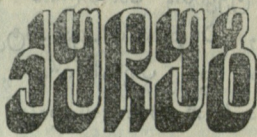
განცხადებანი

ექიმი შტემბორსკი

მიიღებს ვენერიულ და ხორცის კანის ავათმეფებებს მუღამ დღე დილის 9 საათიღამ 11 საათიღამ და საღამოს 4 საათიღამ 11 საათიღამ. ღარიბებს მიიღებს მუქთად.

ადრესი: სოლოლაკი საღოვის ქუჩა, სახლის № 50. (15—1)

მომავალ კვირაში გამოვა

ყარაანის უშილის

მოთხოვნა,

მეთოთხმეტე ნაწილი.

მსურველთ შეუძლიანთ მოითხოვონ მედიკოვის სტამბაში.

ისპიღება ახლად ამენებული, პატრონების წასვლის მიზეზის გამო, პიროსნის კუთხეში და ანდრევის ქუჩაზედ **სახლი № 13** რვა ოთახით ორის წინა ოთახით, სამზარეულოთი და მოსამსახურის ოთახით და ორის სარდაფით, მიწით ზომით 300 საქენით.

პირობების შეტყობა შეიძლება ამავე სახლშიღ.

ისპიღება სახლი ნიკოლაევის ქუჩაზედ № 96-ს 4 ოთახით თაღებიანი ქვემო პოდვალნი სართულით, თავლით და სხვა ყოველ გვარ მოწყობილებით საყინულით, ამ სახლს აქვს პრიკაზის ვალიც.

დაწერილებით პირობების შეტყობა შეიძლება ანდრევის ქუჩაზედ, სახლი № 13. (3—1)

სურამის და ხაშურის სტანციებში ისყიდება დიდ-ძალი დამწვარი კირი. შასის შეტყობა შეიძლება სურამში ალექსანდრე აბაზაძისგან. (15—8)

იურიდიული კაბინეტი

ღარსდა ზოლოგინის პროსპექტზე არხიტექტორის ბელოვის სახლში ძეგლბერის პირ-და-პირ.

მთხოვნელს მიიღებენ დილის 9 საათიღამ ნაშუადღევს 3 საათიღამ და 7-ღამ საღამოს 10 საათიღამ.

ამ კაბინეტის პირობა და ტაქსა გამოცხადებულია და ცალკე დარიღდება. (30—11)

ინგლისის მალაზიაში

ანწრუნის გაღვრევისში

(Maison de confiance)

შეადრეთ ჩვენი ჩაი ჩაის ყველგან	ჩაის ყველგან
— 1 მ. 10 კაპ.— 1 მ. 40 კაპ.	
— 1 ,, 20 ,, — 1 ,, 60 კაპ.	
— 1 ,, 40 ,, — 1 ,, 90 კაპ.	
— 1 ,, 60 ,, — 2 ,, 20 კაპ.	
— 1 ,, 80 ,, — 2 ,, 50 კაპ.	
სუფიჟი 2 მანეთ. — 3 მანეთ.	

ჩაის წონა—უქადაღდა, სხვაჯან გიქადაღდით. (100—97)

ბრიტურის წიგნის მალაზიაში (ბაღის პირ-და-პირ) და ბანი იოანის სიანთან (ოკრუენის სუღის ქვემოთ) ისყიდება წერა-კითხვის საზოგადოებრივამოცემა:

წითელი ფარანი, ფასი 15 კ.
ხატაური — — — 10 კ.

დაიბეჭდა და ისყიდება ბრ. ჩარკვიანის ქართული წიგნის მალაზიაში

მამულის

საერთო მფლობელობაზე

თსულებს

ანტონ შურცელაძისა

გამოცემული

ზაქარ შიჭინაძისაგან.

შასი თითო წიგნისა ერთა აბაზი

დაიბეჭდა და ისყიდება ბრ. ჩარკვიანის ქართული წიგნის მალაზიაში

თამარ დედოფალი

შედგენილი

კ. ბ.—შეღისაჯან

გამოცემა

ზაქ. ჩაჭინაძისაგან

ფასი ერთი აბაზი.

ლონდონის მალაზია გამოქრეული-ბანკის ქვეშ დაასრულებია ნამდვილი ჩაის გასასყიდლათ პირველი მკერეფილისა და სუჟეტესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებ: თაფებისა, რეკლავებებისა,

გლიტებისა, შინა კებისა, ცხვირ-სახარცისა, დაღისა, გარანდაშებისა, კაღბებისა, გრებისა, სუგრისისა (გემრიელი გლეგინი შეთისა) და სხვ. სსაგანტო გინტომის მასაწურავეს გასასყიდლათ კანფეტების და ბატკურის და განა. რაბისა, აგრეთვე ჩუღებისა და წიგნისა ნოტისგამიღამ. ნამდვილი გლეგინი სიგარები. (100—98)

ტიტულიარის სოკაბინეტი

ფადიჩი კომპივი აუწყებს საყველთაო საცნობლად, რომ თანახალი წესისა დაწესებულ უმაღლეს მთავრობისა, დიდი ხანია რაც მიუღიოს ოკრუენის სუღიღამ მობა პოვერნიობისა, რომელთა ნება მაქვს საქმეების წარმოებადებში.

ამისათვის მსურველთ შეუძლიანთ მომანდონ როგორც სხვა-და-სხვა მეგობრსა წარმოებლად, აგრეთვე ღებებისა, რომლებიც აღმოჩნდნენ გლეგინის დროს მამულებისა. ამისათვის ვიღებ უგოლოგინის (სისხლის სამართლის) საქმეებსაც, როგორც ვსაქმობ და გამოცდილი ჩინოვნიკი მსურველთ სერეტრის თანამდებობაში მსურველთ სის ოკრუენის სუღში.

ბინა მექნება ქ. დუშეთში მსურველთ პრაქტოლის სახლში.

შოკრნის ტიტულიარის სოკაბინეტი (3—3) ვუგრემ ვაბაზი

ბამსია

აკვებავ ხორაგეულებათა, რომელბი იყიდებთ თფილისის ბაზრებში, ნებში და დაცარბეთ 1 ხარაღი 1 მასამღის.

ბამოცხვარი პური: ხორბლის ფქვილი პირველის ხარისხის — 1 გირ. 5
მეორის " — 1 გირ. 3
მესამის " — 1 გირ.

მავე ფქვილ. თორნეში ბამოცხვარი პირველის ხარისხის — 1 გირ. 6
მეორის " — 1 გირ. 4
შუარის-მამის პური:

პირველ ხარის. ლავაში 1 გირ. 7
მეორის " " — 1 გირ. 5
მესამის " " — 1 გირ. 4
ძროხის ხორცი:

პირველის ხარისხის — 1 გირ. 11
მეორის " — 1 გირ. 9
სუკი — — — 1 გირ. 16
ცხვრის ხორცი 1 გირ. 13

ღორის ხორცი:
პირველი ხარისხის — 1 გირ. —
მეორის " — 1 გირ. —

ახლად ჩამოსული

ბეზია-ქალი

აქვს იმპერატორის მოსკოვის უნივერსიტეტის დიპლომი, რომელიც წელიწადი მუშაობდა ქ. სარატოვში და რომელსაც აქვს ამ ქალაქის საყველთაო მო გამგეობისაგან რამოდენიმე მოწმობები თავის ხელობისა, მიიღებდა ავად-ყოფ და ორსულ ქალებს თავის სადგომზე, სადაც აქვს ამათთვის დადებული ოთახები.

ადრესი: ელისავეტინის ქუჩა, სახლი 60. ბეზია-ქალი დობროღევევა—კაბინეტი.

(24—6)